

ระเบียบวาระการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
ครั้งที่ 4/2563

วันอังคารที่ 8 กันยายน 2563 เวลา 09.30 น.
ณ ห้องประชุมเดช สนิทวงศ์ อาคาร 1 ชั้น 3
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ระเบียบวาระที่ 1 : เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 : เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
ครั้งที่ 3/2563

ระเบียบวาระที่ 3 : เรื่องเพื่อทราบ

- 3.1 สรุปผลการประชุมร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565”
- 3.2 สรุปผลการรับฟังความเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)
- 3.3 สรุปผลการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ระเบียบวาระที่ 4 : เรื่องเพื่อพิจารณา

การปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ระเบียบวาระที่ 5 : เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ 1 : เรื่องประธานแจ้งที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ 2 : เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา ครั้งที่ 3/2563

1. เรื่องเดิม

1.1 ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 นั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2563 เรียบร้อยแล้ว

1.2 ในกรณีนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ใคร่ขอเสนอรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 มาเพื่อโปรดพิจารณา

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบวาระ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้การรับรอง

2. มติที่ประชุม

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
ครั้งที่ 3/2563
วันจันทร์ที่ 17 สิงหาคม 2563 เวลา 13.00 น.
ณ ห้องประชุมเดช สนิทวงศ์ อาคาร 1 ชั้น 3
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการผู้เข้าประชุม

1. นายวรากรณ์ สามโกเศศ	ประธานกรรมการ
2. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	รองประธานกรรมการ
3. นายศักรินทร์ ภูมิรัตน	กรรมการ
4. นางประพันธ์ศิริ สุเสารัจ	กรรมการ
5. นายศักดิ์สิน โจนส์สรณูรมย์	กรรมการ
6. นายศิริเดช สุชีวะ	กรรมการ
7. นายสมภพ มานะรังสรรค์	กรรมการ
8. นายวิวัฒน์ เรืองเลิศปัญญากุล	กรรมการ
9. นายไกรยศ ภัทราวาท	กรรมการ
10. นางสาวกานดา ชูเชิด	กรรมการและเลขานุการ
11. นางสาวบุญทวี เทียมวัน	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการผู้ลาประชุม

1. นายสุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์	ติดภารกิจอื่น
2. นายภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค	ติดภารกิจอื่น

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร. จรสวรรค์ โภยวานิช รักษาการแทนผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2.-14. เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เริ่มประชุม 13.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

1. ประธานกรรมการ ขอให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งการดำเนินการแสดงตนตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ซึ่งรองประธานกรรมการและกรรมการทุกท่านได้แสดงตนเข้าร่วมการประชุมแล้ว นอกจากนี้ ประธานกรรมการ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่ต้องทบทวนแผนปฏิรูปประเทศที่ควรเร่งดำเนินการในระยะสั้นและบังเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การดำเนินงานไปถึงเป้าหมายตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นเป้าหมายใหญ่ของประเทศ ทั้งนี้ การพิจารณาเลือกประเด็นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของคณะกรรมการฯ จะนำไปสู่เวทีการรับฟังความคิดเห็นต่อไป
2. มติที่ประชุม
รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

1. กรรมการและเลขานุการ ได้นำเสนอรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 2/ 2563 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563 โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว โดยไม่มีการแก้ไข
2. มติที่ประชุม
รับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 2/ 2563

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

(ร่าง) ประเด็นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

1. กรรมการและเลขานุการ ได้นำเสนอ (ร่าง) ประเด็นแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยในคราวการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563 คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการ รับความเห็นของคณะกรรมการฯ ดำเนินการยกร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามเค้าโครงแผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ได้ยกร่างแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามเค้าโครงดังกล่าวแล้ว โดยมีกิจกรรมที่จะบรรจุในแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้
  - 1) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)
  - 2) การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
  - 3) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ และนำไปสู่การจ้างงาน
  - 4) การจัดการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติในทุกระดับชั้น
  - 5) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
  - 6) การปรับเปลี่ยนโฉมการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(รายละเอียดตามเอกสารในวาระเรื่องเพื่อพิจารณา)

2. ความเห็นและประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการฯ ตามกิจกรรมปฏิรูปสรุปดังนี้
- 2.1 การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education) ปัจจุบันฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาของประเทศไทยยังคงกระจุกกระจายอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน การบริหารจัดการฐานข้อมูลดังกล่าวให้เป็นระบบเดียวกันยังขาดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน จึงเห็นควรให้ความสำคัญไปที่การบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้แล้ว ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน โดยอ้างอิงเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ดึงว่าการริเริ่มจัดทำฐานข้อมูลใหม่ สำหรับขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป หน่วยงานผู้รับผิดชอบฐานข้อมูลต่าง ๆ ต้องหารือเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน อาทิ การนิยามชุดข้อมูล เป้าหมายของการนำข้อมูลไปใช้ แผนการดำเนินงาน (timeline) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลมีความถูกต้อง ทันสมัย และมีความสมบูรณ์ ดังนั้น จึงควรทบทวนการกำหนดเป้าหมายที่เน้นการเชื่อมโยงข้อมูล แทนการกำหนดค่าเป้าหมายเป็นจำนวนฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- 2.2 การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุ 0-2 ปี มีเป้าหมายสำคัญคือการส่งเสริมพัฒนาการที่สมวัย ซึ่งมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก (อาทิ การบริการวัคซีน) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรอง (อาทิ การจัดสรรเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด) กิจกรรมปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จึงควรมุ่งเป้าไปที่เด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของเด็กกลุ่มนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ซึ่งมีความเสี่ยงจะเข้าเรียนล่าช้า ส่งผลให้พัฒนาการด้านการอ่านเขียนและคิดคำนวณล่าช้าตามไปด้วย ซึ่งอาจนำไปสู่การหลุดออกจากระบบการศึกษาในที่สุด การพัฒนาระบบฐานข้อมูลแบบบูรณาการโดยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก จะช่วยระบุกลุ่มเป้าหมายเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการหลุดออกจากระบบการศึกษา เพื่อสามารถเฝ้าระวัง ติดตาม และให้ความช่วยเหลือได้ทัน่วงที อีกทั้ง ควรปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาแบบอุดหนุนรายหัว เนื่องจากที่ผ่านมการจัดสรรในรูปแบบดังกล่าวทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- 2.3 การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติในทุกระดับชั้นจึงมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาครูอย่างใกล้ชิด จนยากจะแยกออกเป็นคนละกิจกรรมปฏิรูป อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ มีความเห็นร่วมกันว่า เพื่อความชัดเจนในการสื่อสารกับสังคม และเพื่อเป็นแรงผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนที่เห็นผลเป็นรูปธรรม ควรแยกกิจกรรม “การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้” และ “การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครู” เป็นสองเรื่อง ตามที่ฝ่ายเลขฯ ได้ร่างไว้

- 2.4 การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ *การผลิตครู* ต้องให้ความสำคัญกับ (1) กำหนดมาตรฐานการคัดเลือกผู้เรียนที่สามารถวัดแววความเป็นครู เนื่องจากการทดสอบวิชาความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพครู (PAT5) ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถสะท้อนวัดคุณลักษณะความเป็นครูได้ (2) การกำหนดมาตรฐานหลักสูตร สำหรับ ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ในทุกระดับและประเภทการศึกษา (3) การกำหนดมาตรฐาน สถาบันผลิตครูและมาตรฐานผู้สอนในสถาบันผลิตครู (4) การสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ รูปแบบต่าง ๆ สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อการสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้ร่วมกัน *การพัฒนาครู* ควรกำหนด (1) กรอบมาตรฐานสมรรถนะ และดัชนีชี้วัด ซึ่งสามารถสะท้อนถึงระดับของสมรรถนะในด้านต่าง ๆ (2) มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม ที่มีประสิทธิภาพ (3) มาตรฐานการวัดประเมินผลงานและเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะ ที่ต้อง ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มากกว่าผลงานวิจัย
- 2.5 การปรับเปลี่ยนโฉมการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ควรให้ความสำคัญกับ (1) บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการมีส่วนร่วมพัฒนา สังคม/ชุมชนในท้องถิ่น (2) การส่งเสริมและพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม และขนาดกลาง (3) ธรรมชาติบาลกับการบริหารสถาบันอุดมศึกษา และ (4) การจัดสรรงบประมาณ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานและมาตรฐานการศึกษา

3. มติที่ประชุม

ประธานกรรมการฯ ได้ขอให้กรรมการทุกท่านช่วยปรับปรุงและพัฒนาร่างแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาที่ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์และกระชับยิ่งขึ้น เพื่อจะได้นำส่งร่างฯ แรก ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายในวันที่ 17 สิงหาคม 2563 สำหรับใช้ในการรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน ผ่านทางออนไลน์ และเวทีรับฟังความคิดเห็นในวันที่ 3 กันยายน 2563 ณ ศูนย์การประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ต่อไป

ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

(นางสาวบุญทวี เทียมวัน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ผู้จดยางานการประชุม

(นางสาวกานดา ชูเชิด)
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ 3 : เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ 3.1 : สรุปผลการประชุมร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565”

1. สารระสำคัญ

1.1 สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2563 คณะกรรมาธิการการศึกษา วุฒิสภา ที่มีนายดวงอันทะไชย เป็นประธาน ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อประชุมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565” ระหว่างคณะกรรมาธิการการศึกษา วุฒิสภา และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

1.2 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 คณะกรรมาธิการการศึกษา วุฒิสภา และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565” ณ ห้องประชุม 521 ชั้น 2 อาคาร 5 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. สรุปผลการประชุม

ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำสรุปผลการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นฯ ดังกล่าวแล้ว

(รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายวาระ)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

สรุปประเด็นการประชุมร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ประเด็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุ
เป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565”
ระหว่างคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
วันจันทร์ที่ 24 สิงหาคม 2563 เวลา 13.30 น.
ณ ห้องประชุม 521 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

*****

1. เรื่องเดิม

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ที่มีนายตวง อันทะไชย เป็นประธาน และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่มี นายวรภกรณ์ สามโกเศศ เป็นประธาน ได้มีการประชุมร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565” โดยมีผู้ร่วมประชุม จำนวน 35 ท่าน

2. สรุปประเด็นการหารือ

ที่ประชุมได้มีการหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษา สรุปดังนี้

2.1 **หลักการ** การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจะต้องยึดเป้าหมายการศึกษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ซึ่งครอบคลุมถึงหน้าที่ของรัฐในการจัดการศึกษา และหมวดที่ 16 มาตรา 258 (จ) การปฏิรูปประเทศ ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาเด็กเล็ก การสร้างโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู และยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2 **กลไกการขับเคลื่อน** ให้การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ เร่งรัดและผลักดันให้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

2.3 เรื่องสำคัญเร่งด่วน

2.3.1 **คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา มีข้อเสนอเรื่องสำคัญเร่งด่วน 5 ประเด็น ดังนี้**

- 1) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึง และคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กด้อยโอกาส ผู้มีความจำเป็นพิเศษ

- 3) การผลิต การใช้ และการพัฒนาครูตามเส้นทางวิชาชีพครู การใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาครู
- 4) การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อศตวรรษที่ 21 อาทิ หลักทฤษฎี ทักษะในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนทางไกลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิต ศาสตร์พระราชา และอาชีวศึกษารูปแบบใหม่ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนควรเป็นรูปแบบ Active Learning การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ การอาชีวศึกษา ต้องเน้นให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และการมีงานทำ
- 5) กระจายอำนาจทางการศึกษา โดยมอบความไว้วางใจให้สถานศึกษาและชุมชน ซึ่งการกระจายอำนาจจะเป็นค่านัดสำคัญ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจมิใช่มุ่งให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลเพียงทางเลือกเดียว แต่เป็นการกระจายอำนาจอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตามศักยภาพและความพร้อม ให้สถานศึกษามีอิสระใน ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

สถานศึกษาใหม่ ที่เป็น Social Lab/ LIFE Long Learning /Practical Lab/ Innovation Lab เป็นที่ฝึกปฏิบัติ การบริหารจัดการในวิชาชีพ วิชาการและวิชาชีพชีวิต ร่วมมือกับหอการค้า สภาอุตสาหกรรม ทดสอบความเชี่ยวชาญ ร่วมมือกับสถาบันการเงินในพื้นที่ให้สินเชื่อ ร่วมมือกับสถานประกอบการ ส่วนราชการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการ โดยเงื่อนไขความสำเร็จ : รัฐต้องสร้างแรงจูงใจ ผู้เรียน สถาบันการศึกษา ครู บุคลากร

2.3.2 คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญที่เป็นค่านัดหรือ Big Rock ในเบื้องต้น 6 กิจกรรม ได้แก่

- 1) การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- 2) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ และนำไปสู่การจ้างงาน
- 3) การปรับเปลี่ยนโฉมการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้
- 5) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

6) การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)

นอกจากนี้ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษามีข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย คือ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งเป็น การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้มีกฎหมายกลางในการวางหลักการการจ้ดองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามภารกิจของการจัดการศึกษา ทั้งด้านนโยบาย การจัดการศึกษา การสนับสนุนการจัดการศึกษา และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษาและวางกลไกสำคัญให้สอดคล้องกับการจ้ดองค์กร ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

จะเห็นได้ว่าประเด็นสำคัญเร่งด่วนของคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา กับกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน

2.4 ประเด็นด้านการศึกษาที่ควรให้ความสำคัญเพิ่มเติม

- 2.4.1 การจัดการเรียนการสอน ควรมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพติดตัว โดยขอฝากเรื่องทวิศึกษาที่ควรบูรณาการไว้ในการเรียนการสอนทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา
- 2.4.2 การจัดการศึกษาต้องมีการพัฒนาทักษะที่เอื้อต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพของคนรุ่นใหม่ที่มีรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม ให้มีอาชีพและมีรายได้ อาทิ ทักษะในการ matching สินค้ากับการส่งออกที่อาศัยความเชี่ยวชาญและความถนัดด้านดิจิทัล

ระเบียบวาระที่ 3.2 : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา (ฉบับเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

1. สาระสำคัญ

ตามที่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ในระหว่างวันที่ 2 - 3 กันยายน 2563 ณ ศูนย์การประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม จังหวัดนนทบุรี นั้น โดยในวันที่ 3 กันยายน 2563 เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563)

2. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

สำหรับการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2563 ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้เป็นประธานการประชุม และมีรองประธาน และกรรมการ เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น จำนวน 7 ท่าน มีผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นประมาณ 60 คน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้ว

(รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายวาระ)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

การรับฟังความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ในวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม จังหวัดนนทบุรี

กลุ่มเป้าหมายจาก ผู้แทนภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนสถาบันการศึกษา และ ภาคประชาชน จำนวน ๖๐ คน

สรุปผลภาพรวมต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับประชาชน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นระยะเวลา ๑๒ ปี อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาดังกล่าวยังขาดความชัดเจนว่าเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใด จึงอยากให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาช่วยให้ความกระจ่างด้วย เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถดำเนินการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างตรงกับวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญฯ
- ควรกำหนดกลไกและวิธีการนำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ควรเลือกกิจกรรมปฏิรูปที่คาดว่าจะสำเร็จได้จริงภายในปี ๒๕๖๕ ไม่ควรทำทุกประเด็น

ประเด็นรับฟังความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สรุปผลความคิดเห็น : ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

๒. เป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

สรุปผลความคิดเห็น

- แผนการปฏิรูปประเทศด้านศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดของแผนฯ ยังไม่สะท้อนพัฒนาการดังกล่าว
- เป้าหมายหลักที่ว่า “ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล ...” ยังคงคลุมเครือ เห็นควรให้กำหนดค่านิยามว่า “มาตรฐานสากล” หมายความว่าอย่างไร โดยอาจใช้มาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแทน
- ควรทบทวนตัวชี้วัด “คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (ระดับชาติหรือเทียบเท่า) ของผู้เรียน” ที่มีค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ “ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐” ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของประเทศ ที่ผ่านมา ผลการประเมินระดับย้อนหลังไม่เคยถึงระดับร้อยละ ๕๐ ทั้งในภาพรวม และในรายวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย ค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้จึงอาจเป็นไปได้ยากที่จะบรรลุผลภายในระยะเวลาดังกล่าว
- ควรทบทวนตัวชี้วัด “ร้อยละสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” ที่มีค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ไม่ต่ำกว่าระดับกว่าระดับพอใช้ โดยร้อยละ ๔๐ และร้อยละ ๕๐ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าระดับดี ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าเป้าหมายที่อาจต่ำเกินไป

แบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ

- ควรทบทวนกรอบเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งขัดแย้งกับปีการศึกษาของประเทศไทย
- ควรทบทวนตัวชี้วัด “ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ” ที่มีค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ร้อยละ ๙๐ และร้อยละ ๑๐๐ ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าเป้าหมายที่อาจต่ำเกินไป เพราะการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นการเรียนโดยเน้นภาคปฏิบัติเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว
- การกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ยังขาดด้านจิตพิสัย ที่สะท้อนถึงการรักความเป็นไทย การเคารพเทิดทูนสถาบันกษัตริย์ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การรู้หน้าที่ และการมีวินัยของผู้เรียน
- ควรเพิ่มการสร้างระบบติดตามประเมินอย่างเป็นรูปธรรม และให้มีการประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง

๓. กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

๓.๑ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

สรุปผลความคิดเห็น

- ควรนิยามคำว่า “เด็กนอกระบบ” ให้ชัดเจนว่าหมายถึงเด็กกลุ่มใด นับรวมผู้เรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ด้วยหรือไม่ เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถดำเนินการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างตรงเป้าหมาย
- ควรทบทวนตัวชี้วัดที่ ๓ สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีทักษะอ่านออกเขียนได้ และคณิตศาสตร์ที่จำเป็นในการเข้าสู่กำลังแรงงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ ให้มีความแตกต่างกันระหว่างผู้เรียนในระบบและผู้เรียนนอกระบบ เนื่องจากผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีบริบทและศักยภาพที่แตกต่างกัน โดยอาจเน้นการวัดด้านการมีงานทำสำหรับผู้เรียน กศน.
- สร้างช่องทางการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ด้อยโอกาส และ/หรือผู้ซึ่งไม่ได้เรียนในระบบ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้
- ส่งเสริมการศึกษาทางเลือก อาทิ home school โดยการสร้างมาตรฐานการเทียบโอนแผนการสอน การประเมินเด็ก งบประมาณการสนับสนุน และการให้ความรู้กับผู้ปกครอง
- อาจพัฒนาแอปพลิเคชัน ติดตามผู้เรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวังการหลุดออกจากระบบการศึกษา
- ควรพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ให้มีคุณภาพและมาตรฐานทัดเทียมการศึกษาในระบบ
- ส่งเสริมให้ประชาชนทั้งในเขตเมืองและในพื้นที่ชนบทห่างไกล เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพโดยเท่าเทียมกัน

๓.๒ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ และนำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน

สรุปผลความคิดเห็น

- เห็นด้วยว่าควรส่งเสริมให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยอาจกำหนดสัดส่วนจำนวนผู้เรียนสายสามัญและผู้เรียนสายอาชีวศึกษาในสัดส่วนที่สะท้อนความต้องการของตลาด
- ควรทบทวนการแบ่งสายการเรียนของนักเรียนเป็นสายวิทย์ สายศิลป์ เร็วเกินไป ซึ่งเป็น การสนับสนุนความเชื่อที่ว่าเด็กอาชีวศึกษาเป็นเด็กที่อ่อนด้อยทางวิชาการ
- ควรศึกษาต้นแบบจากทวีปยุโรป ที่ให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาในกลุ่มสายอาชีพที่ตนสนใจ (อาทิ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประกอบอาหาร การดูแลเด็ก ช่างไม้ ช่างยนต์ การดนตรี ศิลปะ) ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ความชอบ และความถนัดของตน ให้สามารถเลือกต่อยอดเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป และมีทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพหากยังไม่พร้อมเรียนต่อ
- ควรให้ความสำคัญกับการจัดอาชีวศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในระบบการจ้างงานแล้วด้วย เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีทักษะเพิ่มขึ้น นำไปสู่ค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้น

๓.๓ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การปรับเปลี่ยนโฉมการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สรุปผลความคิดเห็น

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรส่งผลให้จำนวนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาลดลง ในขณะที่ช่วงเวลาที่ผ่านมามีประเทศไทยได้ขยายจำนวนสถาบันอุดมศึกษาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งอุปสงค์และอุปทานสวนทางกัน จึงอาจต้องหาแนวทางบูรรวมสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต
- สนับสนุนการเรียนการสอนแบบ module อีกทั้งควรส่งเสริมการเรียนแบบสหวิทยาการ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ
- สนับสนุนการเรียนการสอนที่เปิดกว้างสำหรับทุกช่วงวัย ๑๐๐% โดยไม่จำกัดเฉพาะด้านวิชาการ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ module เพียงเท่านั้น
- ควรพิจารณาระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยไม่ใช่เกรดเฉลี่ยสะสมเป็นตัวชี้วัดหลัก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีเกรดน้อยแต่มีศักยภาพ สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ หรือสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐได้
- สถาบันอุดมศึกษาควรดำเนินงานเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศมากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของสถาบันหรือบุคลากรของตนเอง

๓.๔ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้

สรุปผลความคิดเห็น

- ควรทบทวนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันเป็นการทดสอบแบบปรนัย ซึ่งไม่ส่งเสริมระบบการคิดเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ควรเน้นการทดสอบแบบอัตนัย
- การเรียนการสอนในห้องเรียนยังคงเป็นการบรรยายของผู้สอนเป็นหลัก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นต้องปฏิรูปอย่างเร่งด่วน
- ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยตรงจากผู้มีประสบการณ์จริง อาทิ ผู้ประกอบการ ประชาชน ชาวบ้าน
- การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลายตามศักยภาพ ยังขาดความชัดเจนในขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป อาทิ การส่งเสริมศักยภาพของผู้มีพรสวรรค์ทางด้านกีฬา ทั้งบุคคลที่มีและไม่มี ความพิการ พร้อมทั้งให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพอื่นได้เมื่อเลิกเป็นนักกีฬาอาชีพแล้ว (๑) เพื่อขยายจำนวนนักกีฬาอาชีพของไทยให้มากขึ้นในเวทีโลก และ (๒) เพื่อให้ผู้มีความเป็นเลิศด้านกีฬาได้รับโอกาสทางการศึกษา
- ควรปรับสร้างมาตรฐานของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ On Site, Online และ On Air
- ควรจัดการเรียนการสอนวิชาแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีคุณภาพ ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ถึงความถนัด และเข้าใจความต้องการของตนเอง ได้รับข้อมูลทางเลือกต่าง ๆ และมีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองชอบและมีความถนัด สามารถต่อยอดไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต
- เห็นด้วยกับการผลักดันการเรียนการสอนแบบ active learning ให้ผู้เรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และกับครูผู้สอน เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันเป็นลักษณะการบรรยายโดยครูผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว ยังไม่สามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
- ผลการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ควรมุ่งเน้นที่ความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้จากห้องเรียนสู่ชีวิตจริง
- ควรลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาค้นหาความรู้ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม
- ควรจัดการเรียนรู้โดยมุ่งให้ผู้เรียนทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี รู้จักการเสียสละ รู้ผิดชอบชั่วดี รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน เคารพกฎหมาย สามัคคี มีวินัย ใฝ่รู้ ใฝ่งาน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับวิชาการ

๓.๕ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

สรุปผลความคิดเห็น

- ควรปรับระบบการผลิตครูให้เป็นการตลาดแบบเจาะจงเฉพาะกลุ่ม (niche market) คือ คัดเลือกเฉพาะผู้ที่อยากเป็นครูจริง ๆ ไม่ใช่เพราะไม่มีทางเลือกอื่น เพราะถ้าครูไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน
- การผลิตครูควรเป็นระบบปิด จำกัดจำนวนผู้เรียน เพื่อให้สามารถคัดกรองผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถ และมีใจรักในวิชาชีพครู และควรมุ่งเน้นการผลิตครูให้มีความพร้อมในปฏิบัติงานจริง
- การผลิตครูจำเป็นต้องสอนเนื้อหาวิชาการโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ ในขณะที่กระบวนการเรียนการสอนต้องสอนโดยอาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์
- ควรส่งเสริมการผลิตครูโดยคัดเลือกจากคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้กลับไปพัฒนาภูมิภาคของตนเอง อาทิ โครงการเพชรในตม และควรแก้ไขระบบอุปถัมภ์ เพื่อให้ได้คนดีมีคุณภาพเข้ามาเป็นครู แทนคนมีเส้นสาย
- ควรส่งเสริมการอบรมด้านคุณธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพให้กับครูเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติตนและปฏิบัติดำรงอยู่บนพื้นฐานดังกล่าวอย่างยั่งยืน
- ควรจัดทำคู่มือการนิเทศสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง ระบุสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง
- ควรวัดผลของการพัฒนาครูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
- ควรกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นครู
- ควรเพิ่มภาคเอกชนเป็นหน่วยงานร่วม เนื่องจากเป็นผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้การผลิตครูสามารถตอบสนองทิศทางการต้องการด้านแรงงานของประเทศ
- ควรกำหนดให้การลดหนี้สินของครู เป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ของการพัฒนาครู ซึ่งครูที่เป็นผู้มีหนี้สินรุงรังก็ไม่อาจเป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตที่ดีให้กับผู้เรียนได้

๓.๖ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๖ การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)

สรุปผลความคิดเห็น

- ควรทบทวนการเสนอให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยควรให้กระทรวงมหาดไทย (มท.) หรือกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และมีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรองสนับสนุนการดำเนินงาน
- ควรพัฒนาระบบสารสนเทศพื้นฐานในแต่ละวิชาให้ชัดเจน เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ทางการศึกษาในแต่ละด้านที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ

สรุปผลความคิดเห็น

- ควรปรับปรุงกฎหมายการกระจายอำนาจ/ระเบียบการบริหาร/การจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย
- ควรปรับปรุง พ.ร.บ. อุดมศึกษาเอกชน ให้มีอิสระทางวิชาการและการบริหารจัดการงบประมาณ
- พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ ควรให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นจากครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย เพื่อให้สามารถนำไปสู่การบังคับใช้ได้จริง

๔. อื่น ๆ และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศ

- การปฏิรูปการศึกษา เมื่อปี ๒๕๔๒ ซึ่งส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจไปสู่ระดับภูมิภาคเป็นความผิดพลาดครั้งยิ่งใหญ่ที่นำไปสู่ความล้มเหลวของระบบการศึกษาไทย
- ควรจัดการรับฟังความคิดเห็นต่อแผนการปฏิรูปประเทศฯ ให้ครอบคลุมพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย
- ควรสร้างมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทั้งของรัฐและเอกชนให้มีความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ
- สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกแก่ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการสั่งสอนบุตรหลานของตน
- ควรกำหนดให้ “การพัฒนาภาษาอังกฤษ” เป็นวาระแห่งชาติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะด้านภาษาต่างประเทศอย่างเท่าเทียม เนื่องจากที่ผ่านมาผู้เรียนเพียงส่วนน้อย อาทิ กลุ่มที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ควรลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก เพิ่มความเป็นธรรมในแนวตั้ง โดยการจัดสรรทรัพยากรตามความจำเป็นมากกว่าการอุดหนุนรายหัว
- นโยบายด้านการศึกษาคควรมีความต่อเนื่อง โดยมีการออกแบบกลไกให้มีการแทรกแซงทางการเมืองน้อยที่สุด

ระเบียบวาระที่ 3.3 : สรุปผลการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

1. สารสำคัญ

สืบเนื่องจากในคราวการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2563 คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในการปรับปรุงแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา การติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และประสานการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และประธานกรรมการได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ที่มีนาย ไกรยศ ภัทรवास เป็นประธาน

2. ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้มีการประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 โดยมีประธานกรรมการ ให้เกียรติเข้าร่วมประชุมด้วย จึงใคร่ขอสรุปผลการประชุมและข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้มีความชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

(รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายวาระ)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

สรุปประเด็นความเห็นของ
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ต่อ
(ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563

ในคราวการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 ได้พิจารณา (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยมีข้อคิดเห็น สรุปดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- นอกจากลดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้เรียนแล้ว ควรให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนด้วยเช่นกัน เพิ่มความเป็นธรรมในแนวคิด โดยการจัดสรรทรัพยากรตามความจำเป็นมากกว่าการอุดหนุนรายหัว เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- ควรตั้งเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาในระดับปฐมวัย โดยอาจเข้าเรียนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือเรียนรู้ที่บ้านกับผู้ปกครอง (home school)
- ควรนิยามคำว่า “เด็กนอกระบบ” ให้ชัดเจนว่าหมายถึงเด็กกลุ่มใด เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติสามารถดำเนินการถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างตรงเป้าหมาย

กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ และนำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างงาน

- ควรขยายฐานผู้เรียน นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายเด็กวัยเรียน โดยให้ความสำคัญกับการจัดอาชีวศึกษาสำหรับวัยแรงงานและวัยสูงอายุ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสูงขึ้น (upskill) นำไปสู่ค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้น และ/หรือ เพื่อการเรียนรู้ทักษะใหม่ (reskill) ให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่แตกต่างไปจากเดิมได้
- หลักสูตรอาชีวศึกษาควรตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น และส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการไปพร้อมกัน
- ควรสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อดึงดูดให้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้น
- ควรพัฒนาระบบการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- ควรพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก ให้กับผู้เรียนซึ่งฝึกงานอยู่ในสถานประกอบการต่างพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง ในการเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- ควรส่งเสริมโครงการเป็นลูกมือฝึกหัด (apprenticeship) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนระหว่างเข้าร่วมโครงการ และพร้อมทำงานจริงเมื่อสิ้นสุดโครงการ

กิจกรรมปฏิรูปที่ 3 การปรับเปลี่ยนโฉมการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- สนับสนุนการเรียนการสอนแบบ module เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ และพัฒนาทักษะหลาย ๆ ด้านควบคู่กันไป โดยไม่จำกัดเพียงด้านวิชาการเท่านั้น
- สถาบันอุดมศึกษาควรบูรณาการหลักสูตรซึ่งมีอัตราการจ้างงานของบัณฑิตต่ำ ควรพัฒนา/ปรับหลักสูตรที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป เป็นการทำลายล้างอย่างสร้างสรรค์ (creative destruction)
- ควรเร่งจัดการสถานการณ์ปัญหาธรรมชาติที่เกิดขึ้นในวงการอุดมศึกษาไทย

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้

- ไม่ควรใช้ PISA เป็นตัววัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในระบบการศึกษาไทย เพราะไม่สอดคล้องกับบริบท
- ควรให้ความสำคัญกับการประเมินขณะเรียนรู้ (assessment as learning) โดยครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประเมินการเรียนรู้ของตนเองและมองเห็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง
- ตัวชี้วัดของกิจกรรมยังไม่สะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจกำหนดตัวชี้วัดเป็นคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (ระดับชาติหรือเทียบเท่า) ของผู้เรียน อาทิ คะแนน O-NET ที่มีค่าเป้าหมายในปี 2565 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
- ควรจัดการเรียนการสอนให้สามารถรองรับ “ความปกติรูปแบบใหม่” อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก
- ควรผลักดันการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลายตามศักยภาพ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ ความถนัด และความสนใจ ที่แตกต่างกันไป
- ควรสนับสนุนการกระจายอำนาจ ให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระคล่องตัว มีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารที่ให้โรงเรียนเป็นฐาน โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากส่วนกลาง

กิจกรรมปฏิรูปที่ 5 การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

- ควรมีหลักสูตรการผลิตครูให้พร้อมสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตพื้นที่ชนบท โดยเฉพาะ
- ควรส่งเสริมการผลิตครูโดยคัดเลือกจากคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้กลับไปพัฒนาภูมิปัญญาของตนเอง
- ควรปรับตัวชี้วัดเป็น มีสถาบันผลิตครูไม่น้อยกว่า 50 สถาบันในทั่วประเทศทุกภูมิภาค มีอาจารย์ในสถาบันผลิตครูไม่น้อยกว่า 5,000 คน มีนักศึกษาวิชาชีพครูไม่น้อยกว่า 10,000 คน มีครูพี่เลี้ยงไม่น้อยกว่า 100,000 คน จากโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 โรงเรียนทั่วประเทศ เข้าร่วมดำเนินการตามแผนปฏิบัติการตามที่กำหนด

- การผลิตครูควรเป็นระบบปิด จำกัดจำนวนผู้เรียน เพื่อให้สามารถคัดกรองผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถ และมีใจรักในวิชาชีพครู
- ควรกำหนดให้ สภาคณบดีคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และมีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบรอง

กิจกรรมปฏิรูปที่ 6 การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)

- ควรเรียนรู้จากกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ซึ่งมีระบบฐานข้อมูลที่ได้รับการจัดเก็บ รวบรวม และนำเสนออย่างค่อนข้างเป็นระบบ
- การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ โดยอ้างอิงเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก อาจขัดแย้งกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ระเบียบวาระที่ 4 : เรื่องเพื่อพิจารณา

การปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

1. เรื่องเดิม

1.1 ในคราวการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 คณะกรรมการฯ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการรับฟังความคิดเห็น ในระหว่างวันที่ 2 – 3 กันยายน 2563 ณ ศูนย์การประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม จังหวัดนนทบุรี นั้น

1.2 ต่อมา เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็น “ทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญฯ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ภายในปี 2565” ณ ห้องประชุม 521 ชั้น 2 อาคาร 5 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอสรุปผลการหารือฯ ในวาระที่ 3.1 นอกจากนี้ ในคราวการประชุม คณะอนุกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังกล่าว

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้นำความเห็นของอนุกรรมการฯ ไปปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในเบื้องต้น สำหรับใช้ในการรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2563 ด้วยแล้ว

2. การดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

2.1 ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้ประมวลความเห็น เพื่อพิจารณาใช้ประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(รายละเอียดตามเอกสารประกอบวาระที่ 4)

2.2 แนวทางการปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เห็นควรพิจารณา มอบหมายคณะอนุกรรมการฯ รับความเห็นของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับประเด็นสำคัญ ที่ควรนำไปปรับปรุง เพิ่มเติม และนำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

3. ความเห็นเบื้องต้นของฝ่ายเลขานุการ

- 3.1 เห็นควรจัดให้มีการหารือกับหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เพื่อพิจารณารายละเอียด และสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมปฏิรูปบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม
- 3.2 เนื่องจากกรอบการกำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ รวมไม่เกิน 5 กิจกรรม จึงเห็นควรพิจารณานำกิจกรรมการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาไปบูรณาการไว้ในกิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การป้องกันเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุผลและมีความเป็นไปได้ในเรื่องของระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

- 4.1 ขอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อประเด็นการปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา หรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประการใด เพื่อจะได้ปรับปรุงรายละเอียดต่อไป
- 4.2 ขอความเห็นต่อแนวทางการดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

4. มติที่ประชุม

ตารางความเห็นต่อ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ประเด็น	คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์	คณะกรรมการการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
ภาพรวม	<ul style="list-style-type: none"> ยึดเป้าหมายการศึกษา ในรัฐธรรมนูญฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ควรกำหนดค่านิยมในรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดให้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับประชาชน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นระยะเวลา 12 ปี ตั้งแต่ระดับไปจนถึงระดับโท ควรกำหนดกลไกและวิธีการนำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ควรเลือกกิจกรรมปฏิรูปที่คาดว่าจะสำเร็จได้จริงภายในปี 2565 ไม่ควรทำทุกประเด็น 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none">
เป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดเป้าหมายให้สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน กำหนดค่านิยม “มาตรฐานสากล” ทบทวนค่าเป้าหมายตัวชี้วัดที่ค้างถึงความเป็นไปได้ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยผล การการทดสอบ ร้อยละสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยมีคุณภาพ ร้อยละของ จำนวนสถานศึกษาอาชีพศึกษาจัด การศึกษาระบบทวิภาคี ควรกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ยังขาดด้านจิตพิสัย ที่สะท้อน 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายสะท้อนสมรรถนะ/ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทบทวนค่าเป้าหมายตัวชี้วัดที่ ค้างถึงความเป็นไปได้

ประเด็น	คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์ ถึงการรักความเป็นไทย การเคารพ เทิดทูนสถาบันกษัตริย์	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
กิจกรรมปฏิรูป				
1 การป้องกันเด็ก และเยาวชนหลุดออก จากระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อม ล้ำทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึง และคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กด้อยโอกาส ผู้มีความจำเป็นพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> • นิยามคำว่า “เด็กนอกระบบ” ให้ชัดเจน • ควรทบทวนตัวชี้วัดที่ 3 สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีทักษะอ่านออกเขียนได้และคณิตศาสตร์ที่จำเป็นในการเข้าสู่กำลังแรงงาน • สร้างช่องทางการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ สร้างแรงจูงใจให้ผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมการศึกษาทางเลือก พัฒนา กศน. ให้มีคุณภาพ • ส่งเสริมเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพโดยเท่าเทียมกัน • พัฒนาแอปพลิเคชัน ติดตามผู้เรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวังการหลุดออกจากระบบการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> • ควรให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนด้วย • ควรตั้งเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาในระดับปฐมวัย เข้าเรียนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือเรียนรู้ที่บ้านกับผู้ปกครอง (home school) • ควรนิยามคำว่า “เด็กนอกระบบ” ให้ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> • โอกาสการเข้าถึง และคุณภาพของผู้เรียน สร้างแรงจูงใจ • พัฒนาแอปพลิเคชัน ติดตามผู้เรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวัง • ควรลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียน • ควรตั้งเป้าหมายให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาในระดับปฐมวัย (สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/ home school)
2. การจัดอาชีวศึกษา ระบบพหุภาคีและ ระบบอื่น ๆ ที่เน้น การฝึกปฏิบัติ อย่างเต็มรูปแบบ และนำไปสู่การจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> • อาชีวศึกษารูปแบบใหม่ • การอาชีวศึกษา ต้องเน้นให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และการมีงานทำ 	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดสัดส่วนจำนวนผู้เรียนสายสามัญและผู้เรียนสายอาชีวศึกษาในสัดส่วนที่สะท้อนความต้องการของตลาด • ให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาในกลุ่มสายอาชีพที่ตนสนใจตั้งแต่ ม.ต้น 	<ul style="list-style-type: none"> • ควรขยายฐานผู้เรียนอาชีวศึกษา สำหรับวัยแรงงานและวัยสูงอายุ เพื่อ reskills/upskills/new skills • หลักสูตรควรครอบคลุมความต้องการของตลาดแรงงานใน 	<ul style="list-style-type: none"> • อาชีวศึกษา ต้องฝึกปฏิบัติ สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ มีงานทำ สร้างผู้ประกอบการ • สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อดึงดูดให้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้น

ประเด็น	คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
งาน และการสร้าง งาน		<ul style="list-style-type: none"> • ควรจัดออกวิชาสำหรับผู้ที่อยู่ในระบบการจ้างงานด้วย 	<p>ท้องถิ่น และส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ</p> <ul style="list-style-type: none"> • การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อดึงดูดให้นักเรียนเพิ่มขึ้น • พัฒนาระบบการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคี • พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ให้กับผู้เรียนซึ่งมีงานอยู่ในสถานประกอบการ • ส่งเสริมโครงการเป็นลูกมีฝึกหัด (apprenticeship) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนระหว่างเข้าร่วมโครงการ และพร้อมทำงานจริง 	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาระบบการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคี และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวก ให้กับผู้เรียนที่ฝึกงานให้มีรายได้ และมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา
3. การปรับเปลี่ยน โฉมการจัดการเรียน การสอนใน สถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดการศึกษาต้องมีการพัฒนาทักษะที่เอื้อต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพของคนรุ่นใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนการเรียนการสอนแบบ module และควรส่งเสริมการเรียนแบบสหวิทยาการ • ทบทวนการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยไม่ใช้เกรดเฉลี่ยสะสมเป็นตัววัดหลัก • สถาบันอุดมศึกษาควรดำเนินงานเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศไทยอย่างแข็งขัน 	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนการเรียนการสอนแบบ module เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ • พัฒนา/ปรับหลักสูตรที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง • เร่งแก้ปัญหาอาชีวศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้องส่งเสริมการเรียนรู้แบบ module และแบบสหวิทยาการ สามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ • ออกแบบหลักสูตร/พัฒนาทักษะที่เอื้อต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพของคนรุ่นใหม่ และการพัฒนาประเทศ • แก้ปัญหาอาชีวศึกษา

ประเด็น	คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
4. การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> • การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อศตวรรษที่ 21 อาทิ หลักทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Active Learning การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ • การเรียนการสอนทางไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพชีวิต ศาสตราจารย์ ดร.พรชานา พัฒนาความรู้และทักษะอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้องเร่งปรับปรุงแบบการเรียนการสอนในท้องถิ่น เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การปฏิบัติ ผลักดันการเรียนการสอนแบบ active learning • การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาหาความชัดเจนในขั้นตอน วิธีการดำเนินการปฏิรูป • ควรมีการประเมินแนวโน้มระดับ ม.ต้น ให้ผู้เรียนรับรู้ถึงความถนัด เข้าใจความ ต้องการของตนเอง เลือกเรียนตามความสนใจ • เน้นให้ผู้เรียนทุกระดับเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม สื่อสื่อยุติธรรม • การประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษา ควรมุ่งเน้นที่ความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ จากห้องเรียนสู่ชีวิตจริง • ควรทบทวนการวัดประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนแบบปรนัย ซึ่งไม่ส่งเสริมระบบการคิดเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ • ควรทบทวนกรอบเวลาของแผนปฏิบัติการประเทศให้สอดคล้องกับปีการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ควรใช้ PISA เป็นตัววัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในระบบการศึกษาไทย • ควรมีการประเมินขณะเรียนรู้อัน • ตัวชี้วัดของกิจกรรมยังไม่สะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจกำหนดตัวชี้วัดเป็นคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ (ระดับชาติหรือเทียบเท่า) ของผู้เรียน อาทิ คะแนน O-NET ที่มีค่าเป้าหมายในปี 2565 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 • ควรจัดการเรียนการสอนให้สามารถรองรับ new normal 	<ul style="list-style-type: none"> • การเรียนการสอนแบบ active learning • จัดการเรียนการสอนให้สามารถรองรับ new normal • การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล รู้ความถนัด ศักยภาพ และความสนใจ • การพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพ • การมีคุณธรรม จริยธรรม รู้สิทธิ หน้าที่ • การประเมิน/ประกันคุณภาพ การศึกษา มุ่งเน้นที่ความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้จากห้องเรียนสู่ชีวิตจริง สะท้อนระบบการคิดเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์

ประเด็น	คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสถา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
5. การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> การผลิต การใช้ และการพัฒนาครูตามเส้นทางวิชาชีพ การใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาครู 	<ul style="list-style-type: none"> ปรับระบบการผลิตครูให้เป็น niche market การผลิตครูควรเป็นระบบปิด จำกัดจำนวนผู้เรียน คัดกรองผู้รักความเป็นครู จำเป็นต้องสอนเนื้อหาวิชาการ โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ และมีกรอบอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการผลิตครูโดยคัดเลือกจากคนในท้องถิ่น ควรวัดผลของการพัฒนาครูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู 	<ul style="list-style-type: none"> ควรมีหลักสูตรการผลิตครูให้พร้อมขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ชนบท ส่งเสริมการผลิตครูโดยคัดเลือกจากคนในท้องถิ่น เพื่อให้กลับไปพัฒนาภูมิปัญญาของตนเอง การผลิตครูควรเป็นระบบปิด จำกัดจำนวนผู้เรียน เพื่อให้สามารถคัดกรองผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และมีใจรักในวิชาชีพครู ควรกำหนดให้ สภาคุณบดีคณะครูศาสตร์ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และมีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบการผลิตครูให้เป็น niche market เป็นระบบปิด จำกัดจำนวนผู้เรียน คัดกรองผู้รักความเป็นครู จำเป็นต้องสอนเนื้อหาวิชาการ โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ ใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาครู ส่งเสริมการผลิตครูโดยคัดเลือกจากคนในท้องถิ่น เพื่อให้กลับไปพัฒนาภูมิปัญญาของตนเอง วัดผลของการพัฒนาครูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม
6. การปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา		<ul style="list-style-type: none"> ควรให้ มท. หรือ ศธ. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และ ศศ. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรอง พัฒนาระบบสารสนเทศพื้นฐานในแต่ละวิชา เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ทางการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ควรรเรียนรู้ในการจัดระบบข้อมูลจากระบบตรวจสอบสุขภาพ (สธ.) การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทาง โดยอ้างอิงเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก อาจขัดแย้งกับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 	<ul style="list-style-type: none">

ประเด็น	คณะกรรมการวิชาการการศึกษา วุฒิสภา	การรับฟังความคิดเห็น วันที่ 3 กันยายน 2563 และออนไลน์	คณะกรรมการการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	คำสำคัญ
การมีหรือแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ผลักต้นให้ร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีผลบังคับใช้โดยเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงกฎหมายการกระจายอำนาจ/ ระเบียบการบริหาร/การจัดสรร งบประมาณ ให้สอดคล้องกับการ ปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อน การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ปรับปรุง พ.ร.บ. อุดมศึกษาเอกชน ให้ มีอิสระทางวิชาการและการบริหาร จัดการงบประมาณ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ ควรให้ความสำคัญกับการรับฟัง ความเห็นจากครู 		<ul style="list-style-type: none"> ร่างพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. .... ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ การบริหาร การจัดสรร งบประมาณ ให้สอดคล้องกับ การปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ การขับเคลื่อนการดำเนินงาน บรรลุเป้าหมาย
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> กระจายอำนาจทางการศึกษา สถานศึกษา มีอิสระในด้าน วิชาการ ด้านการบริหารงาน งบประมาณ ด้านการ บริหารงานบุคคล และด้าน การบริหารงานทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> ควรสร้างมาตรฐานการจัดการเรียน การสอนทั้งของรัฐและเอกชนให้มี ความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกแก่ ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการสั่งสอน บุตรหลาน ควรกำหนดให้ “การพัฒนา ภาษาอังกฤษ” เป็นวาระแห่งชาติ ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียน ขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก เพิ่ม ความเป็นธรรมในแนวตั้ง โดยการ จัดสรรทรัพยากรตามความจำเป็น มากกว่าการอุดหนุนรายหัว 	<ul style="list-style-type: none"> ควรสนับสนุนการกระจายอำนาจ ให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล เพื่อให้ สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างเป็น อิสระ 	<ul style="list-style-type: none"> กระจายอำนาจทางการศึกษา สถานศึกษามีอิสระ สร้างความตระหนักรู้และ จิตสำนึกแก่ผู้ปกครองให้มีส่วน ร่วมในการสั่งสอนบุตรหลาน ลดความเหลื่อมล้ำระหว่าง โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียน ขนาดเล็ก

ระเบียบวาระที่ 5 : เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
